

KIJKEN NAAR REMBRANDT

DOCENTENINSTRUCTIE: WORKSHOP EN RONDLEIDING IN MUSEUM HET REMBRANDTHUIS
GESCHIKT VOOR NT 2

MUSEUM
HET REMBRANDTHUIS

KIJKEN NAAR REMBRANDT

INHOUD

Inleiding	pagina 3
Aansluiting bij de NT 2 doelstellingen	pagina 3
Programma in het kort	pagina 4
Verhaal vooraf	pagina 5
Presentatie slides	pagina 6
Vorbereiding	pagina 12
Huisregels	pagina 13
Praktische informatie	pagina 14

MUSEUM
HET REMBRANDTHUIS

INLEIDING

Het programma *Kijken naar Rembrandt* is geschikt voor deelnemers met NT2 niveau A1/A2 en B1/B2. Tijdens het programma zullen uw deelnemers kennismaken met Rembrandts leven en werk door eerst een eenvoudige prent te maken en daarna het museum te bezoeken.

In deze instructie is onderscheid gemaakt tussen informatie die geschikt is voor A1 en A2, en anderzijds voor B1 en B2.

Het materiaal voor A1 en A2 herkent u aan de **rode kaders**. Het materiaal voor B1 en B2 aan de **blauwe kaders**.

AANSLUITING BIJ DE NT 2 DOELSTELLINGEN

A1 — De kandidaat kan vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen, gericht op concrete behoeften, begrijpen en gebruiken. Kan zichzelf aan anderen voorstellen en kan vragen stellen en beantwoorden over persoonlijke gegevens zoals waar hij/zij woont, mensen die hij/zij kent en dingen die hij/zij bezit. Kan op een simpele wijze reageren, aangenomen dat de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen. De kandidaat kan vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen, gericht op concrete behoeften, begrijpen en gebruiken. Kan zichzelf aan anderen voorstellen en kan vragen stellen en beantwoorden over persoonlijke gegevens zoals waar hij/zij woont, mensen die hij/zij kent en dingen die hij/zij bezit. Kan op een simpele wijze reageren, aangenomen dat de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen.

A2 — De kandidaat kan zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met zaken van direct belang (bijvoorbeeld persoonsgegevens, familie, winkelen, plaatselijke geografie, werk). Kan communiceren in simpele en alledaagse taken die in eenvoudige bewoordingen aspecten van de eigen achtergrond, de onmiddellijke omgeving en kwesties op het gebied van diverse behoeften beschrijven.

B1 — De kandidaat kan de belangrijkste punten begrijpen uit duidelijke standaardteksten over vertrouwde zaken die regelmatig voorkomen op het werk, op school en in de vrije tijd. Kan zich redden in de meeste situaties die kunnen optreden tijdens het reizen in gebieden waar de betreffende taal wordt gesproken. Kan een eenvoudige lopende tekst produceren over onderwerpen die vertrouwd of die van persoonlijk belang zijn. Kan een beschrijving geven van ervaringen en gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities en kan kort redenen en verklaringen geven voor meningen en plannen.

B2 — De kandidaat kan de hoofdgedachte van een ingewikkelde tekst begrijpen, zowel over concrete als over abstracte onderwerpen, met inbegrip van technische besprekingen in het eigen vakgebied. Kan zo vloeiend en spontaan reageren dat een normale uitwisseling met moedertaalsprekers mogelijk is zonder dat dit voor een van de partijen inspanningen met zich meebrengt. Kan duidelijke, gedetailleerde teksten produceren over een breed scala van onderwerpen; kan een standpunt over een actuele kwestie uiteenzetten en daarbij ingaan op de voor- en nadelen van diverse opties.

HET PROGRAMMA IN HET KORT

1. IN DE KLAS

U bereidt het museumbezoek met de deelnemers voor. U verzorgt een PowerPoint introductie over Rembrandt, zijn leven en werk. Ze maken vervolgens een tekening met behulp van een foto op hun mobiele telefoon, of met een spiegel.

Benodigheden voorbereidende les:

1. Powerpoint Kijken naar Rembrandt
2. Spiegeltjes of mobiele telefoon
3. Vellen tekenpapier, 10 x 15 cm
4. Plakband (schilderstape)
5. Potloden HB

2. IN DE WORKSHOPRUIMTE EN IN HET REMBRANDTHUIS

Workshopruimte

Het museumbezoek wordt voorafgegaan door een workshop. De deelnemers maken een eigen prent. Ze krassen de lijnen van hun tekening die ze in de klas of op de eigen locatie gemaakt hebben, over in een transparant plastic plaatje (10 x 15 cm). Dit plaatje gaan ze afdrucken op een vochtig vel papier.

Rembrandthuis

De deelnemers worden rondgeleid door het oude vroegere huis van Rembrandt en door de moderne museumvleugel. De museumdocent zal het taalniveau aanpassen aan de NT 2 doelstelling van de groep.

De rondleiding gaat ook langs prenten van Rembrandt en andere kunstenaars, wanneer ze tentoongesteld zijn. Tijdens de rondleiding wordt ingegaan op het thema portret.

Doel van het museumbezoek

Kennis maken met Rembrandts leven en werk. Het maken van een tekening en prent en het bekijken van het huis zijn het uitgangspunt voor het aanleren van begrippen en voor de kennismaking met de kunst en cultuur in Rembrandts tijd.

VERHAAL VOORAF

ACHTERGRONDINFORMATIE VOOR DE DOCENT

Over Rembrandts portretten en de uitbeelding van verhalen

Gouden Eeuw

In de 17de eeuw werden in het nog jonge Nederland uitzonderlijke prestaties geleverd. Zowel economisch als op het gebied van de kunsten was het een 'Gouden Eeuw'. Burgers werden rijk door handel.

Het belangrijkste was de graanhandel met landen rond de Oostzee (Polen, Duitsland, Estland en Letland). In 1602 werd de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) opgericht. Schepen van de VOC voeren op verafgelegen, Oosterse landen; de reizen duurden maandenlang. Er werden luxe producten gehaald, zoals koffie uit Mokka (in Jemen), kaneel uit Ceylon (Sri Lanka), zijde, thee en porselein uit China, zilver uit Japan, kostbare stoffen uit India, kruidnagel uit de Molukken, peper uit Sumatra, en suiker uit Formosa (Taiwan).

In Amsterdam lieten de rijk geworden kooplui grachten graven en sierlijke huizen langs die grachten bouwen, het ene pand nog imposanter dan het andere. Vervolgens moesten de interieurs worden versierd met kunstwerken. Kunstenaars hadden genoeg werk.

Rembrandt als portretschilder

Rembrandt (Leiden, 1606 - Amsterdam, 1669) was opgeleid in zijn geboortestad Leiden door de schilder Jacob van Swanenburgh en vervolgens in Amsterdam door de schilder Pieter Lastman. Na zijn opleiding vestigde Rembrandt zich in Amsterdam, waar hij eerst vooral naam maakte als portretschilder.

De rijk geworden kooplui wilden graag portretten hebben van zichzelf en hun familie. Je kon als portretschilder dus goed verdienen. Wie een portret wilde laten maken, had verschillende keuzes. Je kon je bijvoorbeeld tot en met de schouders laten afbeelden voor rond de veertig gulden, of helemaal van top tot teen voor ongeveer honderd gulden. Dat was een behoorlijk bedrag, als je bedenkt dat een gewone handwerksman per jaar ongeveer 250 gulden verdiende.

Rembrandt heeft ook verschillende groepsportretten geschilderd. Zijn beroemdste is natuurlijk *De Nachtwacht*, waarop hij een groep marcherende schutters heel levendig heeft weergegeven; elke persoon is actief ergens mee bezig. Iedere geportretteerde betaalde aan Rembrandt ongeveer honderd gulden.

Rembrandt als verhalen schilder

Net als zijn leermeester Lastman, wilde Rembrandt een schilder van verhalen worden, een zogenoemde 'historieschilder'. Het waren vooral de spannende verhalen uit de Bijbel waardoor hij werd aangetrokken, maar hij zag ook bruikbare onderwerpen in de wonderlijke verhalen uit de klassieke mythologie. Je moest er wel veel voor kunnen, zoals een landschap schilderen, gebouwen, kostuums, en - heel belangrijk - emoties laten zien op de gezichten van de hoofdpersonen uit een verhaal.

Rembrandt gebruikt zijn eigen gezicht

Om te kijken wat er met een gezicht gebeurt bij een bepaalde emotie, keek Rembrandt naar zijn eigen gezicht in de spiegel. Hij keek vrolijk, boos, droevig of verbaasd en keek wat er dan gebeurde met zijn ogen, mond, wenkbrauwen, wangen en voorhoofd. Dat legde hij vast, vooral in een aantal kleine etsen. Deze grafische techniek leent zich uitstekend voor het weergeven het subtiele lijnenspel in een gezicht en ook van lichtval en schaduw waardoor uitdrukkingen nog sprekender worden.

Tronies

Rembrandt maakte zo weliswaar zelfportretten, maar tegelijk ging het hem er niet om een zo gelijkend mogelijk portret te maken. Net als bij de vele anonieme oude mannen en vrouwen die hij heeft afgebeeld, ging het hem hier vooral om de expressie van een gezicht. Dat dat nu toevallig zijn eigen gezicht was, dat was bijzaak. Dergelijke expressieve gezichten worden ook wel 'tronies' genoemd.

PRESENTATIE SLIDES

Duur: ca. 30 minuten

De presentatie bestaat uit 9 slides. Voor iedere afbeelding kunt u gebruik maken van de verklarende tekst. Met behulp van deze teksten kunnen enkele beeldende begrippen worden uitgelegd die bij het maken van een expressieve prent van pas kunnen komen.

Museum Het Rembrandthuis

U bezoekt met de deelnemers Museum Het Rembrandthuis.

A1 EN A2

In dit huis woonde 400 jaar geleden de kunstenaar Rembrandt van Rijn. Bespreek met de deelnemers wat ze zien op de foto. Het oude huis met de groene luiken is het huis waar Rembrandt woonde. Het heeft drie verdiepingen, en een kelder.

B1 EN B2

Rembrandt woonde in dit huis van 1639 tot 1658. Hij woonde hier met zijn vrouw Saskia en zijn zoon Titus. Later met zijn vriendin Hendrickje en hun dochttertje Cornelia. In dit huis schilderde Rembrandt veel van zijn beroemd geworden meesterwerken. Hij maakte er niet alleen zijn grote successen, maar ook zijn diepste teleurstellingen mee. In 1639 ging het nog goed. Hij had voldoende opdrachten. Hij gaf echter veel geld uit, leende geld en kon op een gegeven moment zijn schulden niet meer betalen. In 1656 ging hij failliet. Al zijn bezittingen moesten worden verkocht, nadat ze door een ambtenaar waren genoteerd op een lijst, een zogenoemde boedelinventaris. Omdat die inventaris uit 1656 bewaard is gebleven, weten we nog welke spullen er toen in Rembrandts huis stonden. Het huis is nu zoveel mogelijk ingericht als toen hij er woonde, met 17de-eeuwse bedsteden, open haarden en allerlei meubels uit die tijd.

Een kamer in Rembrandts huis

Met deze dia kunt u alvast een indruk geven van een kamer in Rembrandts huis. De deelnemers bezoeken met de museumdocent ook de andere kamers van Rembrandts huis.

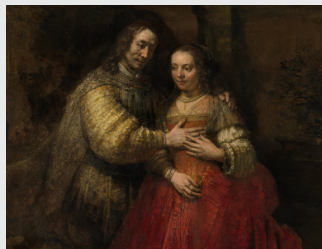
De inrichting van de kamers zullen aanleiding zijn voor een gesprek.

Voor **A1 en A2** gaat het alleen over de objecten. Wat herkennen de deelnemers en wat kunnen ze benoemen?

Voor **B1 en B2** zal er meer worden verteld over de schilderijen, over de onderwerpen van de schilderijen, de genres.

Wat maakte Rembrandt?

A1 EN A2

Deze afbeeldingen van Rembrandts werk kunt u met de deelnemers A1 en A2 gebruiken voor het leren van woorden. Laat de deelnemers benoemen wat ze (her)kennen. Kies hiervoor bijvoorbeeld de schelp, de olifant, de vrouw in bed (Saskia) of Rembrandt zelf.

B1 EN B2

Ter introductie, enkele belangrijke basisgegevens over Rembrandt:

Rembrandt Harmenszoon van Rijn werd geboren in Leiden op 15 juli 1606 als zoon van een molenaar. Hij is gestorven in Amsterdam op 4 oktober 1669. Hij maakte tekeningen, etsen en schilderijen. Hij wordt algemeen beschouwd als een van de meest geniale kunstenaars ooit. Zijn tijd, de 17de eeuw, was Nederlands 'Gouden Eeuw', niet alleen doordat het hier economisch zo goed ging, maar ook vanwege de ongekennde bloei van de kunsten. Tussen de vele kleine en grote meesters behoorde Rembrandt tot de top. Bekende schilderijen van hem zijn bijvoorbeeld: *De Nachtwacht*, *Het Joodse bruidje* en *De staalmeesters*. Zijn stijl kenmerkt zich door gebruik van sterke en dramatische contrasten tussen licht en donker. Hij schilderde en tekende mensen zonder hun uiterlijke gebreken te verdoezelen, als echte personen van vlees en bloed. Hij heeft vooral verhalende scènes uitgebeeld, zoals spannende gebeurtenissen uit de Bijbel en uit de klassieke mythologie. Ook heeft hij veel portretten en expressieve zelfportretten gemaakt. In zijn meesterlijke etsen heeft hij daarnaast ook veel tafereeltjes uit het dagelijks leven uitgebeeld, een groot aantal landschappen, studies van figuren en een enkel stilleven.

Rembrandt

**Rembrandt, *Zelfportret, leunend op een stenen muur*, 1639, ets en droge naald, 20 x 16 cm
Museum Het Rembrandthuis**

Rembrandt verdiende in die tijd veel geld met de verkoop van zijn kunstwerken. Rijke mensen in Amsterdam lieten portretten door hem maken. Met dit zelfportret kon Rembrandt zijn talent laten zien. De prent diende als reclame, een soort visitekaartje: kijk eens hoe goed ik het kan.

De etstechniek

Rembrandt heeft niet alleen veel tekeningen en schilderijen gemaakt, maar ook een heleboel etsen. Hij gebruikte dunne, roodkoperen platen. De techniek wordt nog steeds gebruikt. Een tekening wordt omgezet in groeven in het metaal. De groeven worden geïinkt en daarna afgedrukt op papier. De afdruk wordt 'ets' genoemd, of meer algemeen: 'prent'.

A1 EN A2

Dit is een portret van Rembrandt. Hij is hier 33 jaar. Hij draagt een hoed. Bekijk de fijn uitgewerkte details: de fijne lijntjes voor de krullen in het haar, de patronen in het borduursel. De stof in de mantel is zo geëtsd alsof je de stof echt kunt voelen.

Dit is een ets. De etstechniek is een ingewikkeld proces. De deelnemers zullen tijdens de workshop een wat eenvoudiger variant uitvoeren, namelijk die van de 'droge naald'. Op www.rembrandthuis.nl staat een demonstratievideo van deze techniek (moet nog op de site worden gezet). Laat de deelnemers weten dat ze in het museum zelf een prent gaan maken en laat dan de film zien. Dit kan ook aan het eind van de PowerPoint presentatie.

B1 EN B2

Dit zelfportret van Rembrandt is gemaakt in 1639, hij was op het hoogtepunt van zijn roem. In dat jaar kreeg hij de opdracht om *De Nachtwacht* te maken. Hij staat dan ook trots op zijn zelfportret en kijkt vastberaden uit zijn ogen. Hij is chique gekleed. Hij draagt een mantel met borduursels, een ketting en een hoed. En hij leunt losjes over een muurtje. Andere beroemde schilders hebben zich in net zo'n houding afgebeeld.

Om in dit zelfportret zulke fijne lijnen te maken, had Rembrandt scherp gereedschap nodig. Hij gebruikte een vlijmscherpe, metalen pen om zijn etsen te maken. Zo'n pen met metalen punt heet een etsnaald. Met deze etsnaald maak je op een metalen plaat, de etsplaat, een tekening. Je tekent in een laagje zachte was, waarmee je de plaat hebt ingesmeerd. Waar je tekent, daar haal je de beschermende waslaag weg. Daarna laat je de etsplaat in een bad met bijtend zuur liggen. Dat zuur bijt vervolgens alle niet door de was beschermde lijnen uit, zodat er groeven ontstaan. De groeven kun je vol smeren met inkt. Overtollige inkt op het oppervlak van de plaat kun je weer wegvegen met een (gaas)doek. Als je dat gedaan hebt, kan de etsplaat onder een zware etspers op een vel papier worden afgedrukt. Op die manier kun je veel exemplaren maken van één voorstelling.

Verbaasd

A. Rembrandt, Zelfportret met verbaasde blik,
1630, ets en droge naald, 5,1 x 4,6 cm
Museum Het Rembrandthuis

B. Rembrandt, De opwekking van Lazarus met detail,
1632, ets, 36 x 23 cm
Museum Het Rembrandthuis

A1 EN A2

Rembrandt kijkt alsof hij plotseling iets vreemds ziet of hoort. Hij lijkt verrast. Zijn ogen staan wijd open, zijn wenkbrauwen zijn hoog opgetrokken en zijn mond staat een beetje open.

U kunt hier vragen of de deelnemers het uitgebeelde verhaal herkennen. Of ze zien dat de personen in de ets ook verbaasd of geschrokken kijken en of in de houding ook te zien is dat de mensen verbaasd zijn.

B1 EN B2

De ets van Rembrandt diende niet als zelfportret. Het is een studie van een verbaasde gelaatsuitdrukking. Zo'n studie werd in de 17de eeuw 'tronie' genoemd

Blij en boos

A. Rembrandt, Zelfportret met muts, grijnzend, 1630, ets
Museum Het Rembrandthuis

B. Rembrandt, Zelfportret, fronsend, 1630, ets, Museum Het Rembrandthuis

A1 EN A2

Blij en boos

Laat de deelnemers de zelfportretten vergelijken. Welk gevoel laat Rembrandt zien en wat gebeurt er met het gezicht?

Blij

- Mondhoekje omhoog
- Ogen een beetje dicht, je ziet de oogleden
- Wenkbrauwen gaan bij de neus omlaag
- Wangen staan bol (lijntjes bij de neus)

Boos

- Mond een rechte strakke lijn
- Frons in het voorhoofd
- Wenkbrauwen bij de neus omhoog
- Geen lijntjes bij de neus

B1 EN B2

Mooi of lelijk?

Als kunstenaars in de tijd van Rembrandt een zelfportret maakten, probeerden ze er zo mooi mogelijk op te staan. Nette kleren, serieus kijken, niet lachen. Maar in deze ets doet Rembrandt dat juist niet. We zien een jongen met slordige haren en een dikke neus. Zijn gebit ziet er niet verzorgd uit. Voor Rembrandt hoefde het niet per se mooi te zijn, als het maar echt was.

Donker en licht

Rembrandt, Zelfportret met muts,
ets, 1634, 4,9 x 4,4 cm
Museum Het Rembrandthuis

A1 EN A2

Donker en licht.

Rembrandt was heel goed in het tekenen en schilderen van donker en licht. Deze prent is een goede aanleiding om dat te laten zien.

B1 EN B2

Bekijk met de leerlingen:

Van welke kant komt het licht?

Wat is het donkerste deel in het gezicht?

Arceren

In het zelfportret hierboven is schaduw gemaakt door verschillende lijntjes over elkaar te tekenen, waardoor het donkerder wordt. Dit noem je arceren. Als een deel van een voorstelling heel licht moet worden is het papier wit gelaten of zijn er maar weinig lijnen. Bij de wang is bijvoorbeeld een donker vlak, onder het oog is het wit gelaten.

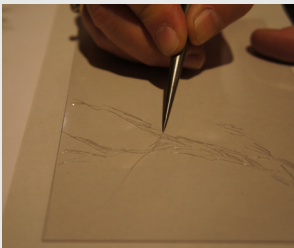

Workshop

In de vorige dia's zijn etsen afgebeeld die gemaakt zijn door middel van de etstechniek. Omdat we geen koperen plaat en een zuurbad gebruiken in de lessen, gaan de leerlingen nu een ets maken door middel van de 'droge naald techniek'.

U kunt nu de leerlingen uitleggen hoe ze een ets gaan maken, of met hen kijken naar een filmpje over de droge naald techniek op de website van het Rembrandthuis. (www.rembrandthuis.nl, filmpje met museumdocent Anita Liemburg).

Wellicht vind u het handig om dit filmpje erbij te tonen.

A. Bij een ets maak je groeven in een metalen of plastic plaat.

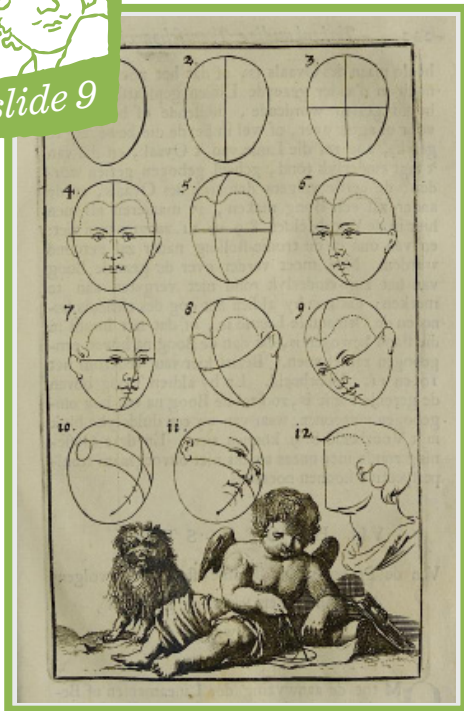
B. Je smeert daar inkt op met een roller.

C. Daarna maak je het plaatje schoon en zorg je dat de inkt wel in de lijntjes blijft.

D. Je legt het plaatje op een stuk papier en haalt het door een pers heen.

**Willem Goeree, Schema's met
hulplijntjes om een hoofd te tekenen,
uit: *Inleydinge tot de Al-ghemeene
Teycken-Konst*, Middelburg, 1668**

Hoe teken je een zelfportret?

Al heel lang gebruiken kunstenaars schema's als hulpmiddel bij het tekenen van een gezicht. Hier afgebeeld is een bladzijde uit een leerboek uit Rembrandts tijd.

Ter voorbereiding op het museumbezoek maken de leerlingen een getekend zelfportret. U kunt hiervoor de schema's gebruiken.

A1 EN A2

Ook voor deze niveaus kan worden volstaan met een vooraanzicht, om de uitleg eenvoudig te houden. Begrippen die ingewikkeld zijn, zoals de helft, of horizontaal, kunnen voor de uitleg worden getoond of door de docent worden getekend.

B1 EN B2

Je begint met de kale vorm van een ei (1). De puntige kant van het ei zit onderop. Die gebruik je later als kin. Om de ogen en de neus op de goede plek te krijgen, teken je eerst een verticale lijn die het ei in een precies even grote linker- en rechterhelft verdeelt (2). Daarna teken je een horizontale lijn die ook precies door het midden gaat (3). Op deze lijnen kun je nu de plek voor de ogen, de neus, de mond, de kin en de oren bepalen. De ogen zitten op de horizontale lijn. Om je te helpen: de afstand tussen de ogen is even groot als één oog. Tussen de ogen zit, op de verticale streep, de neus. Vlak daaronder zit de mond. De oren zitten aan de uiteinden van de horizontale streep (4).

Als je dit schema gebruikt, krijg je een gezicht waar je recht van voren tegenaan kijkt, een vooraanzicht. Je kunt de eivorm ook een beetje naar links of naar rechts draaien. Je ziet dan niet alleen het gezicht, maar ook de zijkant van het hoofd. We noemen dit een drie kwart aanzicht (5 en 7). Wanneer je een hoofd helemaal van opzij ziet, heet dat in profiel (12 en 13).

HUISREGELS

De begeleiders blijven ook tijdens het museumbezoek verantwoordelijk voor het gedrag van de leerlingen.

Jassen en tassen moeten worden achtergelaten in de garderobe. Kostbaarheden kunnen daar ook in kluisjes worden opgeborgen. Leerlingen mogen uitsluitend potloden als schrijfgerei gebruiken.

Als u zonder museumdocent rondleidt en het is druk willen we u vragen om niet langer dan 10 minuten in een zaal te blijven. Indien een bezoek onverhoopt niet door kan gaan, kunt u dit uiterlijk vijf werkdagen van te voren schriftelijk, per fax of e-mail aan ons doorgeven (t.a.v. afdeling Educatie). Bij niet of niet tijdige annulering zijn wij helaas genoodzaakt een schadevergoeding van 75 euro per geannuleerd programma in rekening te brengen.

Vriendelijk verzoeken wij u de leerlingen te wijzen op de volgende regels:

1. Niet te dicht bij de schilderijen komen, als er opdrachten of tekeningen worden gemaakt voorzichtig zijn met de potloden (niet wijzen).
2. In het museum mag niet gegeten of gedronken worden.
3. De objecten in het huis niet aanraken, niet op de stoelen zitten.
4. De wenteltrap in het oude huis is alleen om naar boven te gaan, de route naar beneden is via de trap van de nieuwbouw.
5. Graag de rust van andere bezoekers respecteren.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Voor informatie over schoolprogramma's kunt u:

Kijken op de website www.rembrandthuis.nl

Of: bellen met de Afdeling Educatie & Publieksbegeleiding

Telefoon 020 5200400

Of: mailen naar educatie@rembrandthuis.nl

Bereikbaarheid openbaar vervoer

Informatie over de bereikbaarheid is te vinden op www.rembrandthuis.nl

Maximale groepsgrootte

30 leerlingen. Vanaf 15 leerlingen wordt de groep gesplitst.

Lesmateriaal

Deze docenteninstructie en de bijbehorende PowerPoint kunt u downloaden via onze website.

NB Voor een bezoek met uw leerlingen aan het voormalige woonhuis van Rembrandt is reserveren noodzakelijk, minimaal twee weken van tevoren.

MUSEUM HET REMBRANDTHUIS

Afdeling Educatie & Publieksbegeleiding

Jodenbreestraat 4

1011 NK Amsterdam

tel: 020 5200400

e-mail: educatie@rembrandthuis.nl

website: www.rembrandthuis.nl

© 2017 Museum Het Rembrandthuis

tekst: W. Schot

ontwerp: buro RuSt

MUSEUM
HET REMBRANDTHUIS